

LAT CINEMA FEST

1er Festival de Cinema
Llatinoamericana
Casa Amèrica Catalunya

31 MARÇ - 3 ABRIL

ÍNDEX

Presentació	1
Latcinema Fest en dades	3
Ens van visitar	4
Taula 'Qué onda amb el cinema llatinoamericà?'	9
Les pel·lícules	10

PRESENTACIÓ

LATcinema Fest va veure la llum durant la primavera de 2022 per cobrir un buit a l'agenda cultural de la ciutat de Barcelona: un festival del millor cinema llatinoamericà recent amb la intenció d'apropar al públic la diversitat i la qualitat de títols que es generen al continent.

Del 31 de març al 3 d'abril els Cinemes Girona van ser la seu de la primera edició de LATcinema Fest, Festival de Cinema Llatinoamericà de Barcelona, organitzat per Casa Amèrica Catalunya, institució amb 111 anys d'història estenent i enfortint els vincles entre Amèrica Llatina i Catalunya a través de la cultura.

A través d'una desena de pel·lícules no només es va poder prendre el pols a l'estat de les diferents indústries cinematogràfiques llatinoamericanes, sinó que també vam tenir l'oportunitat de dissecar els temes que hi trobem: des de la violència de gènere, els reptes als quals s'enfronten els joves, les migracions, la preservació del folklore, la identitat cultural i llengües minoritàries davant la velocitat trepidant de la globalització, i els drets humans, entre d'altres. Vam tenir l'oportunitat, a més, de comptar amb la presència a Barcelona quatre dels seus directors.

La programació del festival va esdevenir un espai de trobada entre el públic de Barcelona i pel·lícules llatinoamericanes que, malgrat la seva qualitat (totes han passat pels circuits de festivals internacionals de cinema com Sundance, Tribeca, Sant Sebastià, Màlaga, Canes, La Habana, Locarno, etc), difícilment arriben a la nostra cartellera. En aquesta edició, a més a més, es va posar una especial atenció a les produccions provinents del Carib (per a gran satisfacció del públic resident a la ciutat originari d'aquesta regió) i a les òperes primes: vuit de les nou pel·lícules programades eres el primer llargmetratge del director o directora.

De cara a establir diàlegs més enllà de les sales del cinema, es va organitzar la sessió "Què onda amb el cinema llatinoamericà" a l'Escola de Cinema de Barcelona (ECIB), el divendres 1 d'abril, adreçada a estudiants, crítics, directors i altres membres de la indústria per analitzar l'estat del cinema llatinoamericà al nostre territori.

Barcelona tenia fam de cinema llatinoamericà i així ho va demostrar la recepció del públic que va assistir a Cinemes Girona i als estudiants, professionals i curiosos que ho van fer a la sessió de l'ECIB.

Feu espai a LATcinema Fest, que ha arribat per quedar-se!

»»»» DADES

- **9 pel·lícules de 9 geografies diferents**

- **Quatre directors convidats** (de Puerto Rico, Mèxic, Guatemala i Colòmbia)
- **Dues seus** (Cinemes Girona i Escola de Cinema de Barcelona)
- **Una taula d'indústria** amb participants de Catalunya, Colòmbia i Xile.
- **+1000 participants**

»»»» ENS VAN VISITAR

MACHA COLÓN *Perfume de gardenias* Puerto Rico

"Imagina't que Celia Cruz hagués tingut fills amb Blondie i aquests fills haguessin tingut fills entre ells, això sóc jo". Així es defineix la directora de *Perfume de Gardenias*, Gisela Rosario Ramos, aka Macha Colón.

Artista interdisciplinària, escriptora, productora, directora, editora i performer. Entre els seus treballs hi ha el curt documental *El hijode Ruby* i *Cartas de amor para una ícona*. *Perfume de Gardenias* és el seu primer llargmetratge, presentat mundialment al Festival de Cinema de Tribeca. Macha Colón també té una banda de música rock/pop, Macha Colón y Los Okapi que va llançar el seu primer àlbum, *Tanquecito de amor*, en 2016.

Va cursar Estudis Negres i Porto-riquenys, i Estudis de Cinema i Mitjans al Hunter College (Nova York), on també va treballar com a editora de documentals. En tornar a Puerto Rico, va treballar com a Directora Artística i Directora de Programació de la Casa de Cultura Ruth Hernández.

Compta amb una beca Art Matters Foundation i la National Association of Latino Arts and Cultures; va rebre el primer Premi a la Resiliència a través de les Arts del Museu Nacional d'Art i Cultura Porto-riquenya a Chicago. Recentment va rebre la Beca d'Artistes dels Estats Units, la Iniciativa d'Artistes Porto-riquenys (PRAI) de la Universitat Northwestern i el Fons William Greaves de Firelight Media per a cineastes per al desenvolupament del proper documental.

JOSÉ PABLO ESCAMILLA *MOSTRO*

Mèxic

José Pablo Escamilla va créixer a Toluca (Mèxic) i es va formar al CENTRO-Diseño de Cine y Televisión (Mèxic, 2011). És membre fundador de Colectivo Colmena, un grup de cineastes independents mexicans que experimenta amb formes col·laboratives de creació, finançament i producció de cinema. Va dirigir els curtmetratges *El Dolor Fantasma* (Brooklyn, 2013) i *Libélula* (67 Berlinale Generation). Ha treballat com a editor dels curtmetratges *Playa*, de Francisco Borrajo (68 Berlinale Generation), *Arma Blanca*, de Mauricio Calderón Rico (Lakino, 2013), i *Sol del Llano*, de Manuela Irene (Clermont Ferrand 2020).

La seva òpera prima *MOSTRO* va participar al Gabriel Figueroa Film Fund (WIP) durant el Festival Internacional de Cinema de Los Cabos i en la competència En Trànsit (WIP) del 35 Mar del Plata Film Fest. La pel·lícula va tenir la seva premiere al 74 Festival Internacional de Cinema de Locarno, on es va fer amb el premi a la Millor Producció. La seva segona pel·lícula, *Adiós a Satan*, està en etapa de desenvolupament.

SERGIO RAMÍREZ

1991

Guatemala

El guatemalenc Sergio Ramírez va cursar la carrera de Ciències de la Comunicació a la Universitat Rafael Landívar. És guionista, director i productor del documental *Resistir para vivir, resistir para avanzar*, del curtmetratge *Hoy sí* i del llargmetratge de ficció *Distancia* (2011). Aquest últim ha recorregut múltiples festivals internacionals, fent-se amb diversos reconeixements com a Millor Òpera Prima al 33 Festival del Nou Cinema Llatinoamericà de l'Havana; Millor Director i Millor Pel·lícula a l'Havana Film Festival New York; Millor Llargmetratge al Festival Ícaro i Millor Pel·lícula al Festival de Trinitat & Tobago.

1991 (2021) és el seu segon llargmetratge i ha estat produït pel cineasta preseleccionat als Òscar Jayro Bustamante (*La Llorona*). També és professor de cinema a les universitats Panamericana, Mesoamericana i Francisco Marroquín. Des del febrer del 2013 és el President de l'Associació Guatemalenca de l'Audiovisual i la Cinematografia de Guatemala (AGACINE).

DIANA MONTENEGRO

El alma quiere volar

Colòmbia

Nascuda a Cali, Colòmbia, Diana es va llicenciar de la Universidad del Valle (UV) amb estudis documentals a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i la Universitat Estatal de Cinematografia de Rússia (VGIK). El seu primer curtmetratge *Sin decir nada* (2007) va superar més de 4 milions d'espectadors en línia i va rebre els premis a l'Excel·lència i del Públic al Tokyo Video Festival (2009) així com el Premi India Catalina (FICCI, 2008) entre d'altres. Posteriorment, va estrenar *Magnolia* (35mm, São Paulo, Molodist, L'Havana, Vladivostok, 2011) i *El susurro de un abedul* (Colòmbia-Rússia, 2015).

La seva òpera prima *El alma quiere volar* és una coproducció amb Estúdio GIZ (Brasil) amb l'assessoria de guió de Lucrecia Martel i el suport dels Fons de cinema de Colòmbia (FDC) i el Brasil (ANCINE). Va tenir la premier mundial a Tallinn i Mannheim (Novembre, 2020). Actualment, produeix dos llargmetratges colombians: *House of the rising sun* i *Golán* del director Orlando Culzat, aquesta darrera amb el suport del Fons Colombià (FDC).

"El cinema a llatinoamèrica és un acte de resistència."

Aprofitant que vam tenir els quatre directors a Barcelona, els vam entrevistar per conèixeren en les seves paraules què explica la seva obra i l'opinió que tenen sobre la indústria cinematogràfica. Es pot parlar de cinema llatinoamericà? És una etiqueta? Tots van coincidir en què el cinema llatinoamericà és un acte de resistència per la dificultat que hi troben al continent.

Entrevista disponible al canal de YouTube de Casa Amèrica Catalunya.

»»»» 'QUÉ ONDA' AMB EL CINEMA LLATINOAMERICÀ?

En el marc del LATcinema Fest, l'Escola de Cinema de Barcelona (ECIB) va acollir la taula rodona 'Què onda' amb el cinema llatinoamericà? en què els professionals de la indústria del cinema van debatre i analitzar la situació del cinema llatinoamericà a Catalunya i les seves dificultats per assolir impactes significatius entre els espectadors i llocs rellevants a les cartelleres.

Els convidats a la taula van ser Judith Colell, directora, guionista, productora de cinema i actual presidenta de l'Acadèmia del Cinema Català. La seva última pel·lícula és *15 horas*, una producció dominicana; **Albert Galera**, escriptor i analista cinematogràfic. Va ser programador de la Mostra de Cinema Llatinoamericà de Lleida i actualment és manager de la productora i distribuïdora Harpo Entertainment; **Jorge Caballero**, cofundador de Gusano Films, productora creada a Barcelona i Bogotà especialitzada en cinema documental i nous formats. Guanyador dues vegades del Premi Nacional de Documental de Colòmbia. **Carolina Astudillo**, periodista, docent i realitzadora xilena radicada a Barcelona. Els seus documentals *De monstruos y faldas* (2008), *Lo indecible* (2012) i *El deseo de la civilización: Notas para El gran vuelo* (2014) han estat premiats a festivals internacionals.

Tot i que els mercats espanyol i català haurien de ser un territori natural per a la comercialització del cinema llatinoamericà, els números mostren el contrari. Deixant de banda les grans coproduccions amb l'Amèrica Llatina i aquelles signades per directors mundialment coneguts, pocs títols aconseguen un lloc significatiu a les nostres cartelleres, ni tanta complicitat per part dels espectadors, fins i tot després de guanyar premis a festivals internacionals.

Què passa en el camí cap a les sales de cinema? Hi ha una qüestió de qualitat? Té alguna cosa a veure amb els temes que es tracten? Coproduir ajuda a ampliar la visibilitat d'una pel·lícula? Serveixen els festivals per alguna cosa més que ser una gran finestra? Amb un públic compost per estudiants de cinema, programadors, directoras i persones interessades en cinema es van analitzar aquestes qüestions.

Sessió disponible al canal de YouTube de Casa Amèrica Catalunya

»»»» LES PEL·LÍCULES

DIJOUS 31 DE MARÇ | 20H

PERFUME DE GARDENIAS

DIR^a. MACHA COLÓN

COMÈDIA, DRAMA | 97' | 2021 | PUERTO RICO, COLÒMBIA

Després d'enviudar i organitzar un memorable funeral personalitzat per al seu marit, una dona gran d'un barri de classe mitjana a Puerto Rico descobrirà un nou i renovat sentit per a la seva pròpia vida com a decoradora de funerals peculiars.

"La mirada de Colón és tan autèntica com original, ja que s'atreveix a burlar-se del que és sagrat i profund en una cultura profundament catòlica; humor que, al final, ajuda a ampliar la nostra comprensió de la mort, el dol i el sentit de la vida mateixa." (*Cinema Tropical*)

AMB LA PRESENCIA DE LA DIRECTORA

DIVENDRES 1 D'ABRIL | 18.30H

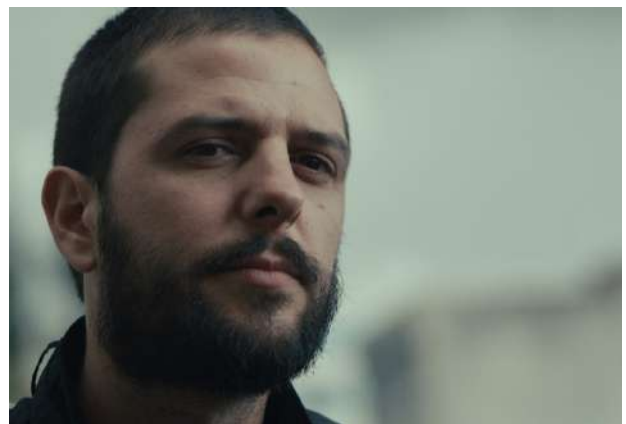
LA OPCIÓN CERO

DIR. MARCEL BELTRÁN

DOCUMENTAL | 80 MIN | 2020 | CUBA, BRASIL, COLÒMBIA

Armats amb només telèfons mòbils per ser testimonis del seu viatge, centenars de cubans van documentar la seva cruïlla de Colòmbia a Panamà amb l'esperança d'ingressar als Estats Units. La majoria venen totes les seves possessions per pagar el viatge, van creuar la traïdora selva del Darién, suportant dures condicions i eludint tota mena de perills, només per aterrar en un nou tipus de malson.

"*La opción cero* evidencia, una vegada més, el maneig precís dels mitjans expressius i el domini de l'economia comunicativa a què ha arribat Marcel Beltrán, ja que el treball amb material d'arxiu no resulta precisament fàcil en termes d'inventiva cinematogràfica." (Àngel Pérez, *Rialta*)

DIVENDRES 1 D'ABRIL | 20H

MOSTRO

DIR. JOSÉ PABLO ESCAMILLA / COLECTIVO COLMENA
 DRAMA | 77' | 2021 | MÈXIC

Una parella de nois obrers passa les tardes consumint substàncies químiques a una cabanya autoconstruïda. Els seus viatges extàtics i les visions que experimenten els fan oblidar per un moment la sorollosa ciutat industrial on viuen. Però quan desapareix l'Alexandra, el Lucas s'haurà d'enfrontar a un corrupte sistema. Les seves visions es deterioren, tal com el mostro que els empresona.

"Pel que fa a la forma, el primer llargmetratge de José Pablo Escamilla, membre fundador del Colectivo Colmena, que porta un lustre revolucionant l'audiovisual mexicà (curts, publicitat, videoclips..., és una bomba. Una autèntica bomba." (Philipp Engel, *Coolt*)

AMB LA PRESENCIA DEL DIRECTOR

DISSABTE 1 D'ABRIL | 16.30H

BANTÚ MAMA

DIR. IVAN HERRERA

DRAMA | 2021 | 78' | REPÚBLICA DOMINICANA

Una francesa d'origen africà aconsegueix escapar després d'haver estat detinguda a la República Dominicana. Es refugia al barri més perillós de Santo Domingo, on és acollida per un grup de menors abandonats a la seva sort. En convertir-se en la seva protegida i figura materna, veurà canviar el seu destí de manera inexorable.

"La pel·lícula fa una feina destacable a emfatitzar i honrar les similituds, les diferències i la bellesa desconeguda que existeix dins de les cultures afroamericana i afrocaribenya; un context ric i personal comptat mitjançant imatges vívides, simbolisme i un punt de vista detallat. L'inici i el final de la pel·lícula serveixen com el final perfecte del llibre per a una història memorable que manté l'atracció de l'espectador, tan afectat com els protagonistes de la pel·lícula." (Ellen J. Wanjiru, *BlackFilm.com*).

DISSABTE 2 D'ABRIL | 18:00H

1991

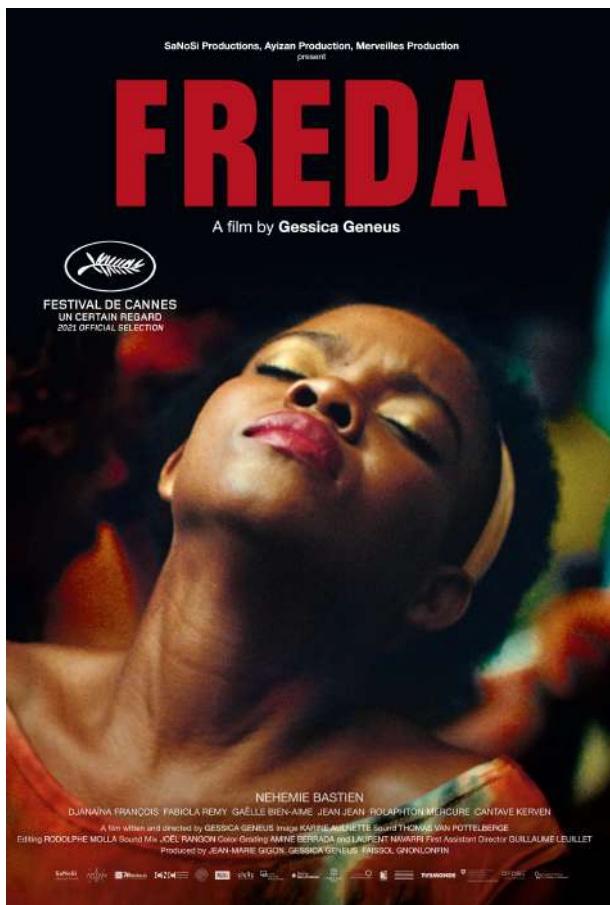
DIR. SERGIO RAMÍREZ
DRAMA | 78' | 2021 | GUATEMALA

Coproduïda per Jayro Bustamante, *1991* ens trasllada a una Guatemala en guerra, encara que aquestes són notícies llunyanes per a Daniel i els seus amics. Només volen divertir-se. Viatgen amb bats de beisbol caçant joves de classe baixa i trets indígenes, sense saber per què ho fan.

"1991 encaixa amb l'òpera prima de Sergio Ramírez, *Distancia*, com a peça complementària sobre els horrors de la violència, ja sigui a la guerra o altres contextos paral·lels." (John Hopewell, *Variety*)

AMB LA PRESENCIA DEL DIRECTOR

DISSABTE 2 D'ABRIL | 20H

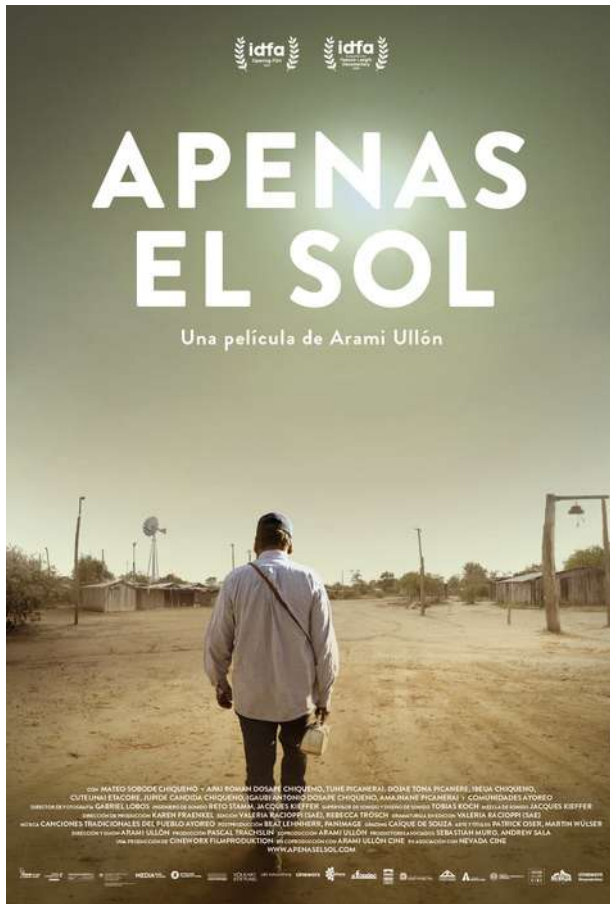
FREDA

DIR^a. GESSICA GENEUS

DRAMA | 93' | 2021 | HAITÍ, FRANÇA, BENIN

Freda viu amb la seva família en un barri popular de Puerto Príncipe. Sobreviu gràcies a la petita botiga familiar. Davant la precarietat i l'escalada de violència a Haití, tots ells es pregunten si haurien de marxar o quedar-s'hi. Freda vol creure en el futur del seu país.

"La pel·lícula de Gessica Génés és una joia inoblidable comptada amb eloquència simple, interpretacions meravellosament memorables i un sentiment genuí que poques pel·lícules aconseguen". (Francis Ford Coppola)

DIUMENGE 3 D'ABRIL | 16:30H

APENAS EL SOL

DIR^a. ARAMI ULLÓN

DOCUMENTAL | 2020 | 75' | PARAGUAI, SUÏSSA

En un intent per preservar la seva cultura i reconstruir la memòria de la seva llar perduda, Mateo Sobode Chiqueno recorre el Chaco paraguaià gravant les veus d'altres ayoreo que, com ell, van ser desposseïts de la selva i de casa seva.

“Filmada amb una sobrietat aclaparadora, on la paraula pren el lloc de la història, o els silencis com a cançons porten la malenconia dels personatges, la cineasta ens ofereix una pel·lícula de gran poder polític sobre el nostre temps, on el virus del capitalisme és nostra més amenaça.”(Jurat Premi FIPRESCI)

DIUMENGE 3 D'ABRIL | 18.30H

EL ALMA QUIERE VOLAR

DIR^a. DIANA MONTENEGRO

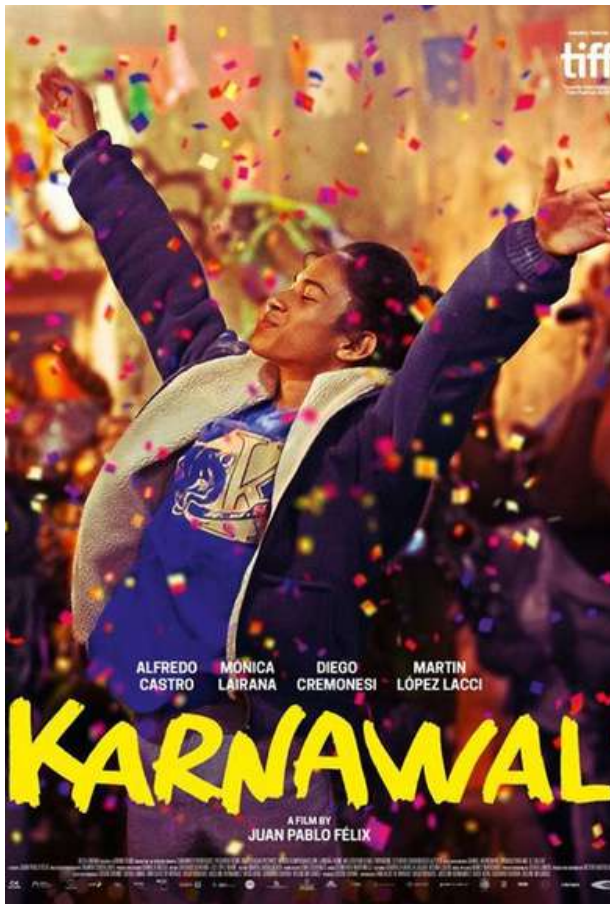
DRAMA | 2020 | 88' | COLÒMBIA, BRASIL

No pots dir que vas néixer en una família maleïda molt sovint, però la Camila descobrirà a les seves vacances que una maledicció envolta la seva família i ella també. Camila haurà de bregar amb el fet de créixer en una família disfuncional alhora que intentarà fer el seu desig realitat.

“Una obra molt subtil, que busca criticar i obrir els ulls sobre una violència masclista, que, per desgràcia, segueix acaparant escabrosos titulars als noticiaris de tot el globus”. (NOTICINE)

AMB LA PRESENCIA DE LA DIRECTORA

DIUMENGE 3 D'ABRIL | 20H

KARNAWAL

DIR. JUAN PABLO FÉLIX

DRAMA | 89' | 2020 | ARGENTINA, BOLÍVIA, BRASIL, XILE, MÈXIC, NORUEGA

Durant el Carnestoltes, a la frontera d'Argentina amb Bolívia, un jove ballarí es prepara per a la competició de dansa més important de la seva vida quan rep la visita inesperada del seu pare, un lladre incontrolable que posarà en perill el seu somni.

"Es recolza en l'arrabassadora bellesa del "zapateado" per oferir a l'espectador una infinitat d'imatgeria folklòrica (...). I aquí està precisament el que fa brillar al film, la utilització de l'art com a catalitzador de tot allò subversiu". (Matías G. Rebolledo. *La Razón*)

LATcinema Fest

1r Festival de Cinema Llatinoamericà de Barcelona
Del 31 de març al 3 d'abril de 2022

www.americat.barcelona #LATcinemaFest

ORGANITZA:

Casa **Amèrica Catalunya**

AMB EL SUPORT DE:

**Diputació
Barcelona**

COL·LABOREN:

CINEMES GIRONA

ECIB Escola de Cinema
de Barcelona
FICCIÓ / ANIMACIÓ / DOCUMENTAL